

7 වන ගැබ තුළ වාරිකා

ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවයට බැඳුණු මුල් ම යුගයේ තම අත්දැකීම් පාදක කොටගෙන ඒ.පී.ඒ. ගුණසේකර මහතා විසින් රචිත “හොරොච්චොතානේ පළවෙනි බියාරෝ” කෘතිය නිර්මාණාත්මක ස්වයං චරිතාපදනයකි. ඉන් එක් පරිච්ඡේදයක් සංක්ෂිප්ත ව මෙහි දක්වේ. සිංහලයේ ප්‍රාදේශික භාෂා ව්‍යවහාර පිළිබඳව වැටහීමක් ද මේ පාඩමෙන් ලබා ගත හැකිය.

වනාන්තරය තුළ ඇවිදීමට මා තුළ ඇත්තේ පුදුම ආසාවකි. ක්ෂේත්‍ර රාජකාරී සඳහා විටින් විට මම වනාන්තර ප්‍රදේශ වෙත යමි. එනමුත් ඒ කිසි ම විටෙක ආස්වාද ජනක ලෙස වනාන්තර තුළට පිවිස නිදල්ලේ ගැවසීමට මාස ගණනාවක් යන තුරු ම මම අවස්ථාවක් නො ලදිමි.

සුද්දනා නිතර නිතර අපගේ වමරියට පැමිණෙන ගැමියෙකි. ඔහු ඉතා ළෙන්ගතු ය; හිතවත් ය; අවුරුදු හතළිහක් පමණ වයස වූවෙකි; අනෙක් ගැමියනට වඩා නිලධාරීන් ඇසුරු කර අත්දැකීම් ලද අයෙකි; ඉඳහිට දඩයමේ ද යන්නෙකි; වනය තුළ ඇවිදීමට මගේ ඇති ආසාව ඔහු දනියි.

“සර් එන්ටකො දොහක මාත් එක්කලා දඩයමේ යන්ට, එතකොට මට පුළුවන හඳපාන තියෙන රැක කැලේ ඇවිදින්ට.”

“බැහැ සුද්දනා, මං සත්තු මරන්නේ නෑ. කැලේ සත්තු දඩයං කරන්ඩ මං කැමති නෑ”,

“සර්, දඩයං කොරන්ට එපා. වෙඩි තියන්ටත් එපා. සර් නිකං එන්ට මාත් එක්ක ඇවිදින්ට යන්ට.”

“එහෙම නෙවෙයි. අපි තුං හතර දෙනෙක් එහෙනං රැපානේ යමු සුද්දනා එක්ක කැලේ ඇවිදින්ඩ.”

“ඒ විධියට රංචු පිටිං ගිහිං දඩයං කොරන්ට බෑ සර්. කමක් නෑ එහෙනං අපි හඳ තියෙන දොහක රැක යමුකො” අපි ගමන සඳහා දිනයක් නියම කොටගෙන ඊට සූදානම් වෙමු.

සුද්දනා රාත්‍රී නමයට පමණ පැමිණෙයි. ඔහුගේ හිස්වැස්මේ සවි කළ තද ආලෝක ධාරාවක් විහිදුවන විදුලි පහනකි. ආරක්ෂාවට අවශ්‍ය තුවක්කු හා පතරොම් ද ඔහු රැගෙනවිත් ඇත. ධර්මේත්, මමත්, දයාත්, වෙටාත්, ඒකනායකත් සුද්දනා සමග ගමනට සූදානම් වෙමු. අපි මොරකෑව දෙසට වාහනයෙන් ගොස් අතුරු පාරක මඳ දුරක් ගමන් කොට, නිවසක මිදුලේ වාහනය නතරකොට වනය තුළට ගමන් අරඹමු.

“සර්, සෙරෙප්පු ගලවලා එන්ට. සෙරෙප්පු දාගෙන දඩයමේ යන්ට බෑ. සද්දෙ ඇහෙන කොට සත්තු දුවනවා.” මමත්, දයාත් ආපසු ගොස් වාහනය තුළ සෙරෙප්පු තබා නැවතත් කණ්ඩායමට එක්වෙමු.

“බොහොම සිරුවෙම අඩිය තියලා එන්ට මීනෑ සර්. කතා කොරන්ට එපා. වේලිච්ච කෝටුවක් කැඩෙන සද්දයක් වත් ඇහෙන්නට දෙන්නට එපා.”

මඳ දුරක් ගිය පසු සුද්දනා මෙසේ කොඳුරයි: “සර්, ළඟ ළඟ ම අලියා ඉන්නවා වාගේ. උගේ කුයිලේ දූනෙනවා නේ ද? ඔය ඔය, බඩ ගොරවන සද්දේ ඇහෙන්නේ. ඔහොම ම නතර වෙන්නට.” සුද්දනාගේ උපදෙස් පරිදි අපි නිහඬ ව මඳ වෙලාවක් නතර වී සිටිමු.

“සර්, උඩු හුළඟේ ගියොත් අලියට දූනෙනවා. අපි යටි හුළඟේ යමු.” සුද්දනා ඉස්සර වෙයි. අපි සිරුවෙන් ඔහු පසුපසින් යමු.

මා සැතපුම් භාගයක් පමණ දුරක් ගමන් කළේ ද ඉතා මත් අසිරුවෙනි. ඒ වන විට මගේ යටිපතුල්වල නිදිකුම්බා කටු නොඇනුණ කැනක් නැතැයි මට සිතේ. තවත් ඉදිරියට යා නොහැකි බවකි මාහට දූනෙනුයේ.

“සුද්දනා, මට නං තවත් ඉස්සරහට යන්ඩ බෑ. නිදිකුම්බා කටු ඇනිලා දූන්නං හොඳට ම අමාරුයි.”

“මටත් තවත් එහාට නං යන්ඩ බැහැ. මගේත් යටිපතුල් විනාශ වෙලා තියෙන්නේ නිදිකුම්බා ඇනිලා.” දයා කියයි.

“ඔය ගොල්ලො ඔහොම ම ඉස්සරහට ගිහිං එන්ඩ. අපි දෙන්නා හෙමිං හෙමිං වාහනේ ළඟට ආපහු යන්නං.”

“පිස්සු ද සර්, ඒක කොරන්ට බෑ. සර්ලා පාරවල් දන්නෙන් නෑ; වන සත්කුංගෙං බේරෙන්ට දන්නෙන් නෑ. ටෝව් එකක් ඇත්තෙන් නෑ. මම කියන්නං කොරන්ට මීනෑ වැඩේ. අපි අමාරුවෙම හරි තව සිංගක් ඉස්සරහට යං,” සුද්දනා කියයි.

අපි තවත් මඳ දුරක් ඇවිදගෙන විත් වැව් බැම්මකට ගොඩ වෙමු. වැව් බැම්ම ඔස්සේ මඳ දුරක් ආ සුද්දනා අසල ඇති ගසක් අසල නතර වෙයි.

“සර්, මේ කෝං ගහේ දෙබලක තියෙනවා පරණ මැස්සක්. ඔය දඩයක්කාරයෝ හදපු එකක්. දූන්නං ඕක කවුරුවත් පාවිච්චි කොරන්තේ නෑ. ඒ වුණාට හයි හත්තිය තියෙනවා. අර බලන්ට.” සුද්දනා විදුලි පහන එදෙසට යොමු කරයි. ඔහු කියන්නේ සත්‍යයකි.

“සර්ලා ඔහොම ඉන්න. මම කොයි එකටත් ටිකක් ගහට නැගලා, බලලා එන්නං.” තුවක්කුව පසෙක තැබූ සුද්දනා ගසට නැග මැස්සේ වාඩි වී බලයි.

“සර්, මේක හරි ෂෝක් නේ. වහලේ පොල් අතු විතරයි දිරලා තියෙන්නේ. මැස්ස හොඳට හයිය යි. බය නැතුව නඟින්නට.” ඔහු මැස්සේ සිට ගසේ කඳ ඔස්සේ විදුලි පහනේ ආලෝකය විහිදුවයි. අපි දෙදෙන පමණක් ගසට නැංගෙමු.

“ගස් බෙනවල සර්පයෝ ඉන්නවලු. දයා, මේකෙන් ඉන්නව ද දන්නේ නෑ.”

“උඹ මේ මොනවා කියනව ද මං දන්නේ නෑ. මං මේ දෙලොව රත් වෙලා ඉන්නේ, ඊට වැඩිය දෙයක් මතක් වෙලා.”

“ඒ මොකක් ද? ”

“ඇයි, උඹ දන්නෙ නැද්ද කෝං ගස්වල, දිරපු අතු වල, බුරුල් වෙච්ච පොතු අස්සෙ දිවි මකුළුවො රංචු පිටින් ඉන්නව කියල. මේකෙත් දිරපු අතු තිබුණොත්, අද දිවිමකුළුවෝ අපි දෙන්නට වැඩක් දෙනවා.”

දයා පවසන දෑ සත්‍යයි. මිනිස් අල්ලකට වඩා විශාල දිවි මකුළුවන් කෝන් ගස්වල සිටිනු මා දැක ඇත. වරක් දෙකක් මාගේ නිදන කාමරයට පැමිණි දිවිමකුළුවෝ ම විසින් මරා දමන ලදහ. මට ඔවුන්ගේ බිහිසුණු පෙනුම සිහිපත් වෙයි.

දිවිමකුළුවන් ගැන දයා මතක් කළ පසු සුළඟට කොළයක් සිරුරේ ගැවුණත් දැනෙන්නේ දිවිමකුළුවකු ඇඟ දිගේ යන්නා සේ ය. එවිට මම කලබල වී උන් තැනින් එහා මෙහා වෙමි.

“මේක උඩ තොවිල් නටන්නෙ නැතුව හිටපං. මේක දිරල තියෙන්නෙ. පහතට වැටුණොත් වැටෙන්නෙ වැච් බැම්ම උඩට නෙවෙයි, ගහ ඇල වෙලා තියෙන නිසා වැච් බැම්ම පාමුලට. ඒ කියන්නේ අඩි තිහක් විතර පහතට. ඒත් ඉතින් බිමට ම වැටෙන එකක් නැහැ. ඊට ඉස්සර වෙලා අර වේලිච්ච ගස් උලක ඇමිණෙයි. ගහෙන් වැටිලා උලක ඇමිණිලා තමයි පරලෝකප්‍රාප්ත වෙන්නෙ.”

දූන් අප තුළ ඇත්තේ නො ඉවසිල්ලකි. සඳ එළියෙන් වමන්කාරවත් වූ මේ රැයේ හමා එන සිසිල් සුළං රැල්ලෙන් ගත නිවී ගිය ද, ඒ සුන්දරත්වයේ රසය විඳීමට තරම් නිවුණු මානසික තත්ත්වයක අපි පසු නො වෙමු. මිතුරන් පිරිස කුමන මොහොතක පැමිණෙති ද යි නො ඉවසිල්ලෙන් සතර දෙස බලමින් අප විඳින වදවේදනා දන්නේ අප පමණි.

“මුං ළඟ පාතක ඉන්නව ද බලන්ඩ මං හුවක් කියන්නං.” දයාගේ එකඟතාව ලැබීමට පෙර, මම, දෙනුන් වරක් මහ හඬින් “හු” කියමි. එනමුත් කිසිවකුගෙන් ප්‍රතිචාරයක් නැත.

“මොකා ද බං උඹේ හුවට හුවෙං උත්තර දෙන්නෙ ? ගමට විපැත්තියක් වෙන්න ඵනවයි කියලා වටා පිටා ගංවල මිනිස්සු බය වෙලා ඇති දූනටම ත්,” දයා කියයි.

“ඒ මොකට ද?”

“ඇයි බං උලමෙක් හු කියන කොට මිනිස්සු හිතන දේ උඹ දන්නෙ නැද්ද? හැබැට ම උඹ කවද ද උලමගේ සද්දෙ කොපි කරන්ඩ ඉගෙන ගත්තෙ?”

“මං උඹට කිව්ව යි කියලා හිතාගනිං.”

මැස්ස මත අඩ නින්දේ සිටි අප පිබිදුණේ ගස මුලට පැමිණි මිතුරන් අපට අමතන විට ය.

“හා, හා, හොරොච්චොකානෙ ඩියාරෝ උන්නාන්සෙ ගහෙං බැහැපං,” ධර්මෙ කියයි.

“අපරාදෙ උඹල ආවෙ නැත්තෙ. නියම අලි රංචුවක් දැක්ක. පුංචි පැටවු එහෙමත් හිටිය” ඒකතායක කියයි.

“පවට පිං දෙන්නඩ පුළුවන් ද? ” වෙටා කියයි.

අප ගහෙන් බසිනුයේ ඉතාමත් අසීරුවෙනි.

“සත්තු එකෙක් වත් මුලිවිච්චි වුණේ නෑ සර්. සමහරු එක්ක කැලේ යනකොට සත්තු හම්බ වෙන්නෙ නෑ. දඩයං හරි යන්නෙත් නෑ”, සුද්දනා කියයි.

“මාත් එක්ක ගිහිං දඩයං හම්බ වෙන්නෙ නැත්තං මම හැම දා ම සුද්දනා එක්ක දඩයමේ යන්ඩ එනවා.” මම කියමි.

“මොන බොරු කතා ද සර්? කැලේ නිදිකුම්බා තියෙනවා නේ,” සුද්දනා කියයි. සියල්ලෝ ම සිනහාසෙති. අප වමරියට පැමිණෙන විට අලුයම දෙකට පමණ ඇත.

පසු දින උදයේ අවදි වන විට යටි පතුල්වලින් මතු වන වේදනාව දරාගැනීම ද අසීරු ය. තැනින් තැන ඇතුළට කා වැදුණු නිදිකුම්බා කටු විසි පහක්, තිහක් පමණ යටි පතුල්වල ඇත. අනෙක් අයගේ ද සහාය ගෙන ඒවා එකිනෙක හාරා ඉවත් කරමි. මින් පසු කිසි ම දිනෙක පාවහන් නො මැති ව කැලයේ ඇවිදීමට නො යන බවට මම දැඩි ව අධිෂ්ඨාන කරගනිමි.

මහසේරනුව ඉතාමත් ම දර්ශනීය ජලාශයකි. සතර දිග්භාගයෙන් ම මහ වනයෙන් වට ව ඇති මෙහි ගැවසීමට වන සතුන්ට ඇත්තේ අසීමිත නිදහසකි. උන්ගේ නිදහසට බාධා කිරීමට වැව යටතේ ඉඩම් ලද ජනපදිකයන් සුළු සංඛ්‍යාවකට හැකියාවක් නො මැත. නිරන්තරයෙන් ම ගැවසෙන වල් අලින්ගෙන් ද කුඩා රංචු වශයෙන් දිය බීමට පැමිණෙන අහිංසක මුවන්ගෙන් ද, ඉතා මත් ම පියකරු පක්ෂීන්ගෙන් ද, නානාවිධ ජලජ ශාකයන්ගෙන් හා ඒවායේ පිපුණු අනෙක් වර්ණ මල්වලින් ද, අලංකාර වූ ජලාශය නෙතට රසඳුනකි. කිසි යම් වනජීවියකු විසින් හෝ පක්ෂියකු විසින් නගනු ලබන හඬකින් පරිසරයේ නිහඬ බව මඳකට වියැකී යයි. එනමුදු දියෙහි සරනා මසකු විසින් දිය මතු පිටට පැමිණ නැවත දිය යටට කිමිදෙන විට නැගෙන “ජබ්බක්” හඬ මඳ ඇතකට වුව ඇසෙන තරමට නිහඬ බව පරිසරය වෙළාගෙන ඇත. වැවෙහි සොරොව්ව වෙතින් ඇදී යන දිය පහරින් නැගෙන හඬ, දිවා රෑ පුරා පරිසරය රසවත් කරන සුන්දර ගීතයෙකි.

හොරොවිපොතාන නගරයේ සිට යාං ඔය පාලම ඔස්සේ ගොස්, පරංගියාවාඩිය හා වලහවිද්දවැව යන ගම්මණ්ඩි පසු කර, දියතිත්තවැවට පැමිණ, එම ගම් මායිමෙන් මහ වනයට පිවිස මහසේරනුවට යා හැකි ය. නො එසේ නම්, එම මාර්ගයේ ම පැමිණ පරංගියාවාඩිය පසු කළ පසු දියතිත්තවැව දෙසට නො ගොස් කෙළින් ම ගමන් කොට, දෙමට වැවට පැමිණ එතැන් සිට මහ වනයට පිවිස මහසේරනුව බලා ගමන් කළ හැකි ය. මේ කුමන මාර්ගයෙන් ගමන් කළ ද, වනයට පිවිසි තැන් සිට මහසේරනුව ජනපදය දක්වා මහ වනය මැදින් වැටී ඇති ගමන් මග පා ගමනින් හෝ පා පැදියෙන් හෝ යන්තකට නිරතුරු අනතුරු කැඳවන්නකි. එම මගෙහි නිරන්තරයෙන් ම සතර දිසා බලමින්, තුරු හිස් දෙස සියුම් ලෙස නෙත් යුග යොමමින් යන්නෝ වෙති. ඒ විශේෂයෙන් ම වලසාගෙන් හෝ පැටවුන් සමඟ එන වැලහින්නකගෙන් හෝ ගැලවී යෑමේ අපේක්ෂාවෙන් ය. එක් දිනෙක එම මග යන අයකු වෙත මහ වනයේ සිට කඩා පිනු වලසකු විසින් පහර දී, බරු ගසා බරපතළ තුවාල සිදු කර ඇති බව මාහට ද දූතගන්නට ලැබෙයි. අසල ගම්වාසීහු හොරොවිපොතාන රෝහල වෙත ඔහු රැගෙන එනුයේ දැඩි දුෂ්කරතා මධ්‍යයේ ය. මම ද රෝහලට ගොස් වලස් පහරින් තුවාල ලද එම අවාසනාවන්ත මිනිසාගේ සුවදුක් විමසමි. බෙහෙවින් ම හානි වී ඇත්තේ, ඔහුගේ මුහුණට හා පපු පෙදෙසට වේ. පසු ව ඔහු අනුරාධපුර මහ රෝහල වෙත යවනුයේ ඔහුගේ තත්ත්වය බැරෑරුම් වන හෙයිනි. ඉන් පසු

ඔහුට කුමක් වී දැයි සොයා බැලීමක් මා වෙතින් සිදු නො වේ. කෙසේ වුව ද, හොරොච්චොකානෙන් මා ස්ථාන මාරු වී පැමිණෙන තෙක් ම ඔහු නැවත මා හට මුණ ගැසුණ බවක් මට මතක නැත.

මහ වනයේ හැදෙන පලතුරු අතර මොර යනු ඉතාමත් ම රසවත් පලතුරකි. මැනවින් ඉදුණු මොර හඳුන්වනුයේ පැණීමොර යනුවෙනි. එම නාමය සත්‍ය වශයෙන් ම ඊට අන්වර්ථ වේ. සමහර විටෙක ඉදුණු මොර ගෙඩිවල පොත්ත ගලවන විට ම, එහි මදය සමග ඇති පැණි ද බැහැරට බේරී යයි. මොර ගෙඩියක් සාමාන්‍යයෙන් නෙල්ලි ගෙඩියක් තරම් විශාල වේ. ඉදුණු මොර දුඹුරු පැහැයක් ගනී. ආනම්ලොන්දෑව රක්ෂිත වනයේ මොර ගස් බහුල ව වැවී ඇත. එනමුත් එම ගස්වල මොර සෑම වර්ෂයක දී ම නො හටගනියි. ගැමියන් පවසනුයේ මොර හටගනුයේ වසර සතකට වරක් බව ය. සත්‍ය වශයෙන් ම එයට හේතු වනුයේ මොර හටගත් විට ඒවා කඩාගැනීම සඳහා මිනිසුන් විසින් එම ගස් මුලින් ම කපා හෙළීමයි. බුදුගුණාලංකාරයෙහි එන,

“පල ගත් අතු නසා

පල කන්නවුන් විලසා ” යන කවි දෙ පදය,

“පල ගත් අතු නසා

මොර කන්නවුන් විලසා”

යනුවෙන් නැවත ලියුව ද නිවැරදි යැයි සිතෙන තරමට මොර හටගන්නා වාරවල දී ගැමියෝ මොර ගස් මුලින් ම කපා හෙළති. එම නිසා නැවතත් පලදාව හට ගන්නා වයසේ මොර ගස් ඇති වනුයේ වසර ගණනාවක් ගත වූ පසු ව ය. සෑම වසරක ම මොර නො හට ගැනීමට ප්‍රධාන හේතුව මේ යැයි සිතිය හැකි ය.

එක්දහස් නවසිය හත්තැ හතර ආනම්ලොන්දෑව වනයේ මෙපරිදි මොර හටගත් වසරකි. එක් ගැමියෙක් ඉදුණු ගෙඩි සහිත මොර වලු රැසක් කාර්යාලය වෙත ගෙනැවිත් අප හට පිළිගන්වයි. අපි ඒවායින් කොටසක් වමරිය වෙත ද ගෙන එමු. එයට පෙර කිසි ම දිනෙක මා මොර කනු තබා මොර ගෙඩියක් දක වත් නැත. එදින අපට කෑමට ලැබුණු මොර අතිශයින් ම රසවත් පැණීමොර විය. එම මොර කෙතරම් රසවත් වී ද යත් කඩිනමින් ම අප ද වනයට ගොස් මොර කඩාගෙන ආ යුතු යැයි සියල්ලෝ ම හදිසි තීරණයකට එළඹුණහ.

මේ සඳහා ඊළඟ සති අන්තයේ දී ම ආනම්ලොන්දෑව වනයට යෑම අපගේ අදහසයි. මහසේරුවනැව ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණයක් ද පැවැත්වීමට යෙදී ඇති හෙයින් කාර්යයන් දෙක ම එම ගමනේ දී ඉටු කරගැනීමට අපි තීරණය කළෙමු.

අපගේ මහසේරුවන හා ආනම්ලොන්දෑව ගමනට අප යොදාගනුයේ වීරසේන පදවන ජීප්ටරය වේ. ධර්මේ, නිමල්, ඒකනායක, දයා හා මම ගමනට සහභාගි වෙමු. ආරක්ෂාව සඳහා අවශ්‍ය තුවක්කුන් මොර දමාගෙන ඒම සඳහා තරමක ගෝනි තුනකුත් අපි රැගෙන යමු. මහසේරුවනවෙත් මිනිසුන් දෙදෙනකු ද මාර්ගෝපදේශකයන් වශයෙන් ගමනට සම්බන්ධ කරගනිමු. ක්ෂේත්‍ර රාජකාරී නිමවා අපි මහ වනය තුළට ගමන් කිරීමට සූදානම් වෙමු.

“වීරසේනන් එන්ඩ. අපින් එක්ක යන්ඩ” ධර්මේ ඔහුට කථා කරයි.

“බැහැ සර්. මම ඕනෑ තරම් කැලේ ගිහිං තියෙනවා. ජීප් එක මෙහෙම අතරමඟ මහ කැලේ තනියෙන් දාලා යන්ඩ බෑ නේ සර්. මම වග කියන්ඩ ඕනෑ නේ ? මම ජීප් එක බලාගෙන ඉන්නං. සර්ලා ගිහිං එන්ඩ,” වීරසේන කියයි.

ඔහුගේ තර්කය බිඳිය නො හැකි ය. ජීප් රිය රැකගැනීම ඔහුගේ වගකීමකි. එය පැහැර හරින ලෙසට ඔහුට බල කළ නො හැකි ය.

“හොඳයි, එහෙනං වීරසේන ජීප් එක ප්‍රවේසම් කරගෙන ඉන්ඩකො” කියූ අපි ගැමියන් දෙදෙනා සමග මහ වනය තුළට පිවිසෙමු. එහි මද දුරක් ගමන් කළ තැන් සිට අපට ඇසෙනුයේ විටින් විට ගස් කපා බීම හෙළන හඬ ය. සැතපුම් දෙකක් පමණ ගිය පසු අපහට මොර ගස් බහුල මංඩියකට පිවිසිය හැකි වේ. ඇත්තෙන් ම එය හිත සසල කරන දර්ශනයකි. බොහෝ මොර ගස් කපාදමා ඇත. එනමුත් එම ගස් කැපූ මිනිසුන් විසින් ගෙන ගොස් ඇත්තේ එම ගස්වල හටගත් ගෙඩි අතුරින් ඉතා සුළු ප්‍රමාණයක් පමණි. අනෙක් මොර ගෙඩි වියළී යන අතු රිකිලින් සමග ම මැලවෙමින්, කපා දැමූ ගස්වල ම තිබෙනු දැකිය හැකි ය.

කෙසේ වුව ද දැඩි වෙහෙසක් නො දරා ම පැණි වෑහෙන මොර ගෙඩි සහිත ගසක් අපි හඳුනාගනිමු.

රිසි සේ එහි එල නෙළාගෙන කෑ අපි, රැගෙන ආ ගෝනි මලු තුන ද ඉදුණු මොර ගෙඩිවලින් පුරවාගනිමු. මොර පිරවූ ගෝනි මලු තුන ඉතා බර ය. ඒවා රැගෙන යා යුත්තේ ද අප විසින් ම ය. ඊට අමතර ව, ආරක්ෂාවට ගෙන ආ තුවක්කුත් පොරවත් අප විසින් ගෙන යා යුතු ය. වෙන කළ හැකි දෙයක් නැත. ගැමියෝ දෙදෙන ද අපි ද විටින් විට මාරුවෙන් මාරුවට මොර ගෝනි කරට හෝ හිසට ගනිමින් සෙමෙන් සෙමෙන් ගමන් කරමු. එම රූස්ස මහ වනය තුළ ගස් වැල්, වළ ගොඩැලි, කඳු පල්ලම් අතරින් සාමාන්‍ය ආකාරයෙන් ගමන් කිරීම ද දුෂ්කර කටයුත්තකි. කරුණු එසේ තිබිය දී මැනවින් පුරවන ලද මොර ගෝනි තුනක් ද හිස මත හෝ කර මත හෝ තබාගෙන එම වනය තුළ ගමන් කිරීම අතිශයින් ම දුෂ්කර ක්‍රියාවකි. පැය දෙකකට ආසන්න කාලයක් එසේ ගමන් කොට, ජීප් රිය නතර කර ඇති ස්ථානයට අපි ළඟා වෙමු.

මොර ගෝනි තුන ජීප් රියෙහි පටවන අපි ගැමියන්ට ස්තූති කර ආපසු ගමන ආරම්භ කරමු. මොර දුටු විට ආසාවට ගෝනි තුනක් පුරවාගෙන පැමිණි මුත් මෙතරම් විශාල මොර ප්‍රමාණයකින් කුමක් කරන්න දැයි පැහැදිලි අදහසක් අප තුළ නො මැත. ඒ වන විටත් මත් වන තරමට අපි කැලයේ දී මොර අනුභව කර ඇත්තෙමු. එනිසා මේ මොර සියල්ල කිසි සේත් ම අප විසින් පමණක් අනුභව කර නිම කළ නො හැකි ය. අතරමඟ දී හමු වන ගම් මණ්ඩිවල වාහනය නතර කර කොලුකුරුට්ටන්ට මොර බෙදීම මගින් ගෝනි එකහමාරක් පමණ අවසන් කිරීමට කහටගස්දිගිලියට පැමිණෙන අතරතුර දී අප හට හැකි වෙයි. ඉතිරි මොර ගෝනි එකහමාර අපි වමරියෙහි පසෙක තබා විඩා හරිමු.

ඒ අතර වීරසේන පැමිණෙයි.

“සර්, හෙට ඉරිදා නේ. අද මම ගෙදර ගිහින් එන්ඩ යන්ඩ ද?” ඔහු සිරුවෙන් සිටිමින් අසයි.

“හොඳයි වීරසේන, එහෙනං ගිහිල්ලා සඳුදා උදෙං වරද්දන්තේ නැතුව එන්ඩ,” ධර්මේ උපදෙස් දෙයි.

“සර්.”

“ඔව්.”

“මගේ ළමයින්ටත් කන්ඩ මොර ටිකක් අරගෙන යන්ඩ ද?”

“හොඳයි. අර ගෙයි තියෙන්නේ වීරසේනට ඕනෑ තරමක් අරගෙන යන්ඩ,” ධර්මේ කියයි.

“තැන්ක් යු සර්.” වීරසේන නැවතත් සිරුවෙන් සිටිමින් පවසයි. “ගුඩ් නයිට් සර්,” ඔහු තව තවත් ආචාරශීලී වෙයි.

රාත්‍රී ආහාර ගැනීමෙන් පසු අපි අතුරුපස වශයෙන් මොර ගෙඩි ටිකක් ගැනීමට අදහස් කරමු.

“කෝ ධර්මේ මෙතැන තිබුණු මොර ගෝනිය? ” මම අසමි.

“මම දන්නේ නෑ. ඔතන ඇති.”

“ මෙතැන නැහැ නේ. කවුද ගත්තේ ? කොහේ ද තිබ්බේ ? ”

සේවක කපුර් දිව එයි.

“ ඇයි සර්, අර ඩැයිවර් උන්නැහේ එක මොර ගෝනියක් කර ගහගෙන බොහොම අමාරුවෙන් අරගෙන ගියේ” කපුර් පවසයි. “මම ඒත් ගෙනියන කොට එයාගෙන් ඇහුවා. මිනිහා කිව්වා ධර්මසේන සර් එයාට ඕනෑ තරමක් ගෙනියන්ඩ කිව්වා කියලා.” “මම වීරසේනට කිව්වේ දරුවන්ට කන්ඩ දෙන්ඩ ඕනෑ තරමක් ගෙනියන්ඩ නේ,” ධර්මේ කියයි. වීරසේනගේ කුට ක්‍රියා ගැන දන්නා අපි, මෙහි දී ඔහුගේ තවත් කපටිකමකට අප නො දැනුවත් ව හෝ හසු වී ඇති බව නිගමනය කරමු.

ඉතිරි ගෝනි භාගයේ මොරවලින් සෑහෙන ප්‍රමාණයක් ද වමරියට පැමිණෙන අයට අප විසින් බෙදා දෙනු ලැබ ඇති හෙයින්, රාත්‍රී ආහාරයෙන් පසු අපහට අනුභව කිරීමට ඉතිරි වී ඇත්තේ මොර ගෙඩි ස්වල්පයක් පමණි.

පොරොන්දු වූ පරිදි සඳුදා දිනයේ, වීරසේන රාජකාරියට වාර්තා නො කරයි.

අගහරුවාදා දිනයේ උදයෙන් ම ඔහු පැමිණෙයි. ඔහු තුළ කැපී පෙනෙන වෙනසක් දක්නට ඇත්තේ, එය කුමක් දැයි ක්ෂණික ව අවබෝධ කරගැනීමට අපහට හැකියාවක් නැත.

“වීරසේන, අද බොහොම හැඩයි. මොකද්දෝ බරපතළ වෙනසක් තියෙනවා,” මම ඔහුට පවසමි.

“මම අලුත් සූටි එකක් මහගන්නා නේ සර්. බලන්ඩ මගේ සූටි එක හොඳ ද කියලා”

“හොඳයි හොඳයි. මොනවා වුණත් ඉතින් වීරසේන මහන්නේ හැම දා ම කාකි පාට

කම්සයි, කලිසනුයි නේ?”

“එහෙම නෙවෙයි සර්, මේකෙ රෙද්ද හරි හොඳයි. බොහොම අමාරුවෙන් හොයා ගත්තේ.”

ඔහු පවසන්නේ සත්‍යයකි.

“කොච්චර වියදම් වුණා ද?”

ඔහු මුදලක් සඳහන් කරයි. එය කොතෙක් දැයි දැන් මට මතක නැත. එනමුත් එය එම කාලයේ හැටියට සාමාන්‍යයෙන් අප ද කම්සයකට හා කලිසමකට වැය නො කරන තරමේ මුදලකි.

“ඉතිං චිරසේන තමුසෙට කොහෙන් ද එක පාරට ම මෙච්චර සල්ලි ?” ධර්මේ ප්‍රශ්න කරයි.

චිරසේන මඳක් නිහඬ ව සිට පිළිතුරු දෙයි. “එදා සර් මට දරුවන්ට දෙන්න කියලා මොර ගෝනියක් දුන්න නේ. ඉතිං මම ගිහිං දරුවන්ට දුන්නා. දරුවො කිව්වා මෙච්චර මොර ඒ ගොල්ලන්ට කන්ඩ බෑ, අපතේ යනවා කියලා. ඉතිං අපරාදෙ, සර්ලා මෙච්චර මහන්සි වෙලා කර ගහගෙන ආපු එක එහෙම නාස්ති කරන්ඩ හොඳ නෑ නේ. මම ඉරිදා උදේ ම පොළට අරගෙන ගිහිල්ලා, ඒ මොර ටික වික්කා. ඒ ලැබුණ සල්ලිවලින් තමයි මම මේ සුටි එක මහගත්තේ. ඒකයි සඳුදා වැඩට ආවෙ නැත්තෙන් සර්. අපරාදෙ කියන්ඩ බෑ සර්, මගේ ටේලර් හරි හොඳයි. මම රෙදිකැල්ල අරගෙන ගිහිල්ලා මිනිහට දීලා කිව්වා මට පස්සෙන්දා වැඩට යන්ඩ තියෙනවා අද හවස ම කම්සෙයි, කලිසමයි ඕනෑ කියලා. මිනිහා සුළු ගාණක් වැඩිය ඉල්ලුවා. ඉතිං මොර විකුණපු සල්ලිවලිං තව ටිකක් මගෙ අතේ තිබුණා. දුප්පත් මිනිහා නේ සර්. මම මිනිහට ඒ ඉල්ලන ගාණ ගෙවලා, ඊයේ හවස ම කලිසමයි, කම්සෙයි ගත්තා.”

මම ධර්මේගේ මුහුණ බලමි. ධර්මේ මගේ මුහුණ බලයි.

කෙතෙක් පරිස්සම් වුව ද අපි චිරසේනගේ ගැටයකට හසු වී ඇත.

“චිරසේනගේ සුටි එක ලස්සනයි,” ධර්මේ කියයි.

“තෑන්ක් යූ සර්” චිරසේන සිරුවෙන් සිටිමින් තම කය ඍජු කරමින් ඉතා ආචාරශීලී ව පවසා ආපසු හැරී පිට ව යයි.

“බලපං ගුණේ. මගේ ඔළුවේ අං ඇවිල්ලා ද කියලා,” ධර්මේ පවසයි.

“මොනව ද බං තමන්ගෙ ඩ්‍රයිවර්ට ඇඳුම් සුටි එකක් මහ ගන්ඩ සල්ලි හොයන්ඩ මහ කැලේ දුක් විඳලා මොර ගෝනි උස්සගෙන ආපු අපි වගේ තව ඩී.ආර්.ඕ.ලා තුන් දෙනෙක් අතීතයෙන් කවදා වත් ඉන්ඩ නැතුව ඇති. අදත් වෙන කොහේ වත් නැතුව ඇති. හෙටත් කොහේ වත් ඉපදෙන්නෙන් නැහැ,” මම සිනහසෙමින් පවසමි. ධර්මේ ද සිනහසෙමින් හිස වනා එය අනුමත කරයි.

“ඒ පිනෙං කොටහක් නිමල්ටත් අයිතියි නේ. අපි ගලෙන්බිඳුණුවැවට පණිවිඩයක් යවමු, නිමල්ටත් පිං අනුමෝදං වෙන්ඩ කියලා,” ධර්මේ මහ හඬින් සිනහසෙමින් පවසයි.

7.1 අරුත් පැහැදිලි කිරීම

අතුරුපස	-	ප්‍රධාන ආහාරයට පසු ව ගන්නා කෑම
ගම්මණ්ඩිය	-	ගම් ප්‍රදේශය
දෙලොව රත් වෙලා	-	තදින් ම බිය වී
වමරිය	-	කීප දෙනකු එකතු ව, සහයෝගයෙන් ජීවත් වන නවාතැන
කුයිලේ	-	දුගඳ
හයි හත්තිය	-	සව් ශක්තිය
රසඳුනකි	-	රසාංජනයකි (ඇසේ ගාන අඳුනක්, රසඳුන්)
ජනපදිකයන්	-	ජනපදවාසීන්
කොටහක්	-	කොටසක්
ඩියාරෝ	-	ආදායම් පාලක නිලධාරී තැන (D.R.O)
මුලිච්චි වුණු	-	මුණගැසුණු
අන්වර්ථ	-	අර්ථයට අනුකූල ව පවත්නා / පට බැඳුණු

7.2 ක්‍රියාකාරකම 1

1. මෙහි යොදා ඇති ප්‍රාදේශික භාෂා ව්‍යවහාර ඇතුළත් වාක්‍ය පහක් උපුටා දක්වන්න.
2. "පාඨකයා තුළ කුතුහලය දනවමින් මේ කථාව ඉදිරිපත් කිරීමට කතුවරයා උත්සාහ ගනී." මේ පිළිබඳ ඔබේ අදහස් දක්වන්න.
3. මෙහි දැක්වෙන ඔබ සිත් ගත් චරිතයක් පිළිබඳ විස්තරයක් කරන්න.
4. මේ පාඨමේ ඇතුළත් "මහ සේරනුව" වර්ණනය ඇගයීමට ලක් කරන්න.
5. වනයේ සුන්දරත්වය නිරූපණය වන අයුරින් "වන රජදහනක දී" යන මෑයෙන් රචනයක් ලියන්න.
6. "වනයේ අසිරිය" මෑයින් කවි කිහිපයක් නිර්මාණය කරන්න.

7.3 ක්‍රියාකාරකම 2

මේ පාඨමෙහි කථා හා ලේඛන යන ව්‍යවහාර දෙක ම යෙදී ඇත. මේ දෙකෙහි විශරණ රටා එකිනෙකට වෙනස් වෙයි.

පහත සඳහන් නිදසුන බලන්න.

නිද :- 1. සත්තු එකෙක් වත් මුලිච්චි වුණේ නෑ සර්. (කථා ව්‍යවහාරය)

මහතාණෙනි, එක සතකු වත් මුණ ගැසුණේ නැත. (ලේඛන ව්‍යවහාරය)

- පාඨමේ ඇතුළත් කථා ව්‍යවහාරයේ වැකි පහක් තෝරාගෙන ලේඛන ව්‍යවහාරයට හරවා ලියන්න.

7.4 ක්‍රියාකාරකම 3

සාරාංශකරණය

වාක්‍යයක්, ඡේදයක්, ප්‍රබන්ධයක්, දේශනයක්, ගීතයක් ඇසූ විට හෝ එවැන්නක් කියවූ විට හෝ එහි සඳහන් හරය පමණක් සංක්ෂිප්ත කර දැක්වීම සාරාංශය යි.

ඡේදයක් සාරාංශ කර ලිවීමේ දී,

- i. ඡේදය කීප වරක් කියවා මුඛ්‍ය අදහස සිතට ගන්න.
- ii. උපමා, රූපක, අලංකාර, නිදර්ශන, විවරණ හා අනවශ්‍ය විශේෂණ ආදිය ඉවත් කරන්න.
- iii. පුනරුක්ති ඉවත් කරන්න.
- iv. ඡේදයේ හරයට හානි නො වන සේ ගළපා ලියන්න.

★ පහත සඳහන් ඡේදය සාරාංශ කර ලියන්න.

“මඟුල් මේසය මනා ලෙස පිළියෙල කොට තිබිණි. මඳක් සුවඳ නිකුත් වූ, පුවක් මල් ඇට වැනි මෙරට භාලේ බත ඇත්තෙන් ම සුවඳැල් භාලෙන් ම පිසුවකි. බත් දීසියේ පසෙකින් වූයේ බත් බෙදාගැනීමට කලින් වුව ද, අතින් ගෙන කෑමට තරම් ආසා ඇති කළ වම්බටු බැඳුමකි.”

7.4 ක්‍රියාකාරකම 4

පහත සඳහන් වචනවල අර්ථය පැහැදිලි වන සේ වාක්‍ය නිර්මාණය කර ලියන්න.

අධිෂ්ඨානය	දර්ශනීය	අලංකෘත	
රසඳුන	අපේක්ෂා	රක්ෂිත	
ක්ෂණික	ආචාරශීලී	ලෙන්ගතු	ජනපදිකයන්

7.5 පැවරුම

* ව්‍යාන්තරය ගැන ලියැවුණු පොතපත සොයාගෙන කියවා ඒවායේ පොතේ නම, කර්තෘගේ නම හා සංක්ෂිප්ත අන්තර්ගතය ඇතුළත් වන සේ වගුවක් පිළියෙල කරන්න.

සංකල්පනා

භූමිය අපගේ මාතාවයි. මව්බිමට සිදු වන ඕනෑම හොඳක් හෝ නරකක් හෝ එහි ජීවත් වන දරුවන්ටත් උරුම වන්නේ ය. මිනිසා භූමියට කෙළ ගැසීමෙන් කරන්නේ තමාට ම කෙළ ගසාගැනීමකි.

සියලුටෙල්